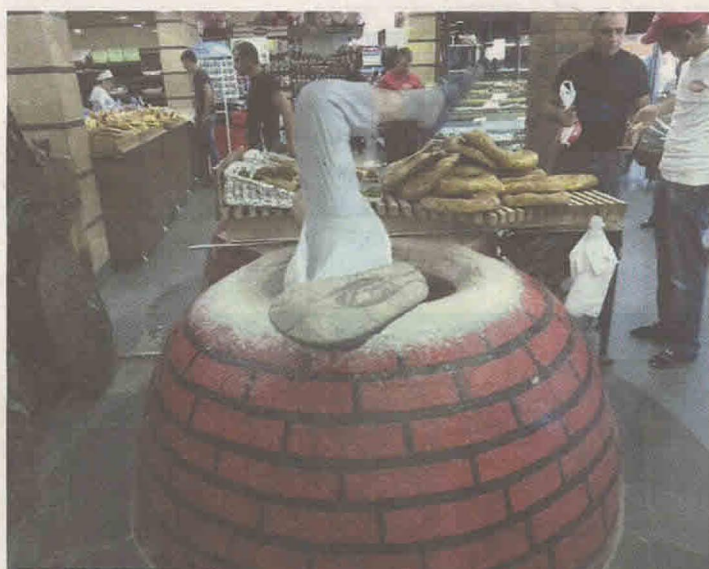

○ Det ser drabeligt ud når bageren står på hovedet i den brandvarme poor-ovn, for at klaske dej på indersiden af ovnen.

○ Der serveres vandmelon og vodka i middagssolen.

○ Emilia og Henrik med sønnen Sargis i midten i familiens dagligstue.

Armenien og Charles Aznavour

Syv halvgamle mænd fra det midtjyske rejser gerne med, når det danske fodboldlandshold spiller i mere eller mindre eksotiske lande. Og lærer samtidig en masse om de lande, de besøger

AF HENRIK KÖHLER
Foredragsholder og pædagog

Det er lidt besværligt at komme til Armenien. Rejsen går via København og Moskva til Yerevan med russiske Aeroflot og tager sine 19 - 20 timer fra starten i Silkeborg kl. 6 morgen, til vi kan indtage lejligheden på 5. sal i den armenske hovedstad klokken 1:30, men hvad betyder lidt ventetid, når det er noget fantastisk der er i vente! Vi er syv halvgamle mænd i 50'erne, som har fulgt det danske fodboldlandshold en håndfuld gange før og vi gør en dyd ud af at lære nyt om de lande vi besøger.

Ud på landet og den lokale mafia

Der er tradition for at vi tager mindst en heldagsudflugt på landet, men det er første gang vi har hyret en lokal tolk og ikke blot rejser ud i det blå. Vores ønske har lydt: at rejse med offentlig transport langt ud på landet og se landbrug, samt møde helt almindelige armenere i deres dagligdag samt opleve oprindelig musik.

På rejsens tredje dag møder vi Gayaneh 35 år og mor til to på busstationen som aftalt. Hun får os alle syv installeret i en af de små private minibusser, sammen med en håndfuld lokale. Gayaneh svarer beredvilligt på vore mange spørgsmål, medens det går i rimelig fart mod nord. I Aparan som er hovedby i Aragatsotn-regionen, har hun aftalt med chaufføren at gøre et stop, for at vi kan opleve et bageri med traditionelle armenske

poor-ovne. De runde ovne er omkring halvanden meter i diameter og har et hul foroven. Bageren læner det meste af kroppen ned i ovnen og klasker en klump dej på indersiden, som bliver hængende, men ikke mere end en anden person let kan løsne den med en stor spatel ca. 10 minutter senere.

Det ser vildt drabeligt ud for det er en voldsom varme, som kommer fra bunden af ovnen, og kun benene spræller op af hullet når han er i gang.

Gyananeh fortæller at det faktisk er armeniens statsanklager som har etableret dette sted, hvor der sælges det meste fra cubanske cigarer over sprut og parfume til alskens madvarer. Det er ikke tilfældigt. Et oligarki bestående af 20 familier sidder på al magten i landet og hvis man ikke hører til her, kan man godt glemme alt om iværksætterier. Gas importeres fra Rusland til en pris der er tre gange så høj som den Iran kan levere til, men Putin og de lokale, der står som mellemmand, sørger for, at det forbliver sådan. Det er let at kende eliten fra pøbelen. De kører nemlig i sorte Porsche Cayenne med tonede ruder, Bentley eller ualmindeligt store V12 Mercedes og nummerpladerne lyder f.eks. 99.999 eller 00.007 og i den dur. Ejerne har betalt politiet store beløb for numrene, som giver status og som fortæller politiet at de har at gøre med personer, som de skal lade i fred.

Gamle mænd i sort og vodka

Gayaneh fortæller med et strejf af galgenhumor, men samtidig er hun parat til at forlade landet med sine to børn på 5 og 10 for næsten enhver pris. Hun ser ingen fremtid for dem i Armenien. Hun har undersøgt mulighederne for at emigrere til Skandinavien, men det så mildest talt sort ud. Det er tankevækkende for os at se tingene fra den anden side af »muren«.

Vi skal med taxa det sidste stykke. Den ene er en old-gammel russisk Volga, der har behov for lidt forstøvet benzin i indsugningen for at sætte i gang.

